

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Novembris Et Decembris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10263

B. Petri Damiani Sermo I. de S. Andrea Apostolo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77423)

BEATI PETRI DAMIANI SERMO
I. DE SANCTO ANDREA

Apostolo.

Odiè, fratres charissimi, beati Andree nobis festiuitas votina re-
splenduit, qui inter ipsam glacialis brumæ caliginem, iucundam
nostris mentibus induxit latitiæ serenitatem: & dum aëris inclo-
mentia extrinsecus obrigescit, tanti præliatoris audita victoria, pa-
corda ad prociuctum spiritalis certaminis incitat, & insignes be-
latorum Christi animos igne diuini amoris inflammat. Inter cus-
ta sanè martyrij genera illud nobilius, illud non immeritò inu-
catur esse præcipuum, quod in ipso Redemptore nostro, capite videlicet martyrium,
cognoscitur dedicatum. Vndè cum diuina dispensatio Petrum & Andream con-
summari per crucis supplicium voluit, inter ceteros Apostolos (licet omnes vniu-
potestatis & dignitatis sint) quodammodo egregios atque conspicuos fecit. Cum
enim, quæ Regem præmisit ad sceptrum, eadem vtrunque militem consequente
euexit ad præmium. O beata germanitas, quam sicut mundo vna consanguinitas
edidit, sic eadem triumphalis natura consortes, in illam beatitudinem sempiternam crucis
vnius generis protulit natura consortes, in illam beatitudinem sempiternam crucis
parturiuit æquales. Eiusdem nobilitatis in terra, eiusdem profapie celsitudinem fore
tiuntur in caelo. Qui enim hic sunt filij Iohannis, illic sunt filij crucis. Istique sunt filij
Chore, qui in quorundam psalmorum titulis prænotantur. Crux enim, quæ eos mo-
rientes huic vitæ subtraxit, caelesti Hierusalem renascentes cum triumphali gloria
nouos ciues inuexit. Et Andreas quidem in Apostolici senatus catalogo secundus
ponitur, qui tamen in agnitionem Domini, iuxta Euangelicam fidem, primus inue-
nitur. Dicit enim Iohannes Euangelista: Quia cum staret Iohannes, & ex discipulis
eius duo, respiciens Iesum ambulatorem, dixit: Ecce Agnus Dei. Et audientes eum
duo discipuli loquentem, secuti sunt Iesum. Et paulò post: Erat autem, inquit, An-
dreas frater Simonis Petri vnus ex duobus, qui audierant à Iohanne, & secuti fuerant
eum. Deindè sequitur: Inuenit hic fratrem suum Simonem, & dicit ei: Inuenimus
Messiam, quod est interpretatum Christus: & adduxit eum ad Iesum.

Nobilissi-
mum mar-
tyrij genus,
crux.

Apostoli
omnes vni-
potestatis,
sed nõ offi-
cij siue or-
dinis. nam
Petr' omni-
um pastor,
cui dicta est
Pascæ oues
meas.

SUIE

96
100
RV

Iohan. I.

S. Andreas
prim' Chri-
stum prædi-
cat.

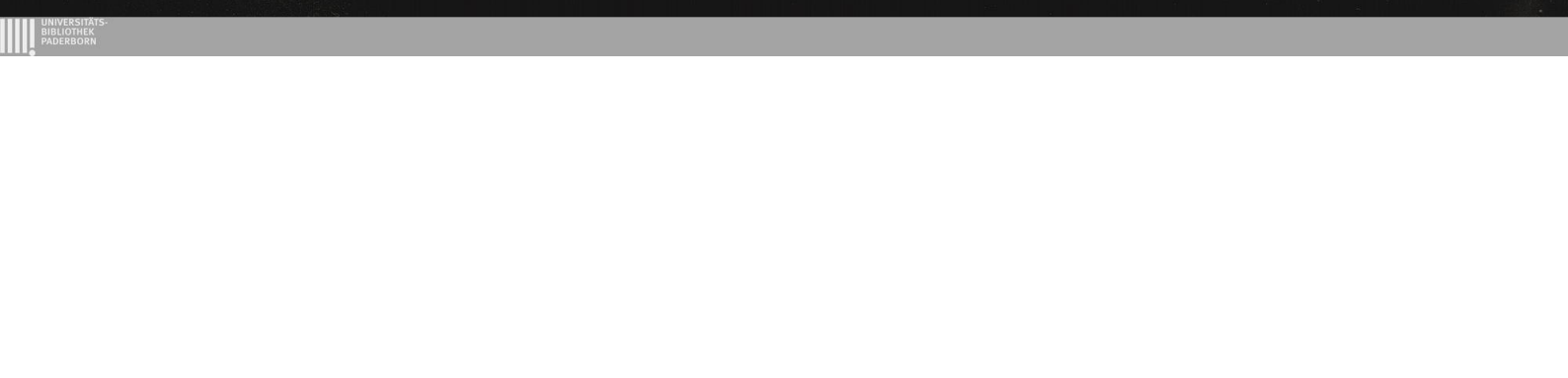
Gen. 49.
Gen. 22.

Esa. 64.

Christ' cur
in mundum
venere.
Luc. 11.

Eccè Andreas inter ipsa noui tyrocinij sui rudimenta fructificat, & veritatis prædi-
cator efficitur, cuius adhuc vix erat auditor. Nouus discipulus factus, non est propria
salute contentus, condiscipulos quærit, ad lucrandos alios fraternus se amor exten-
dit. Thesaurum reperit, gaudet alijs prodere, furtum deputat illum sine confortibus
possidere. Faula deniquè & præclara futura indolis signa nouus tyro præterdit, &
in ipso nouitiæ conuersionis exordio mox quod didicerat docuit, quod acceperat,
fideliter erogauit. Magnum nuncium, noua & admiranda relatio, illum promittere
visibiliter ostendendum, quem tot Prophetarum oracula præannuerant affuturum.
Magni certè mysterij baiulus Andreas extitit fratri, qui nimirum eum se reperisse re-
status est, quem ab origine mundi omnes sancti magno desiderio præsolati sunt, &
tamen videre non potuerunt. Non hoc præstitum est Patriarchæ Jacob, qui dice-
bat: Salutare tuum expectabo, Domine. Non Abraham, cui diuina sponso facta est,
quòd in semine suo hæderet omnes gentes. O quanti hoc precij æstimasset
insignis ille Propheta Esaias, si ei ad hoc spectaculum adspirare licuisset, nimirum
cum tanti desiderij amore succensus flagitaret Mediatoris aduentum, & tanquam
morosa dilationis impatiens, æstuans proclamaret: Vtinàm dirumperes caelos, &
descenderes. A facie tua montes defluerent, sicut exustio ignis tabescerent, atque
ardere igni, vt notum fieret nomen tuum inimicis tuis. Quàm terribilis ac
vehemens tuba, vox hæc in Petri corde personuit, & tanquam repentinum fulmen
inopinatò coruscans atronitum fecit. Inuenimus, inquit, Messiam, qui dicitur
Christus.

Ad præliandum planè Rex gloriæ solus aduenerat, & idè ad prociuctum belli
paulatim sibi milites acquirebat. Venerat nanque, vt fortem armatum superueni-
ens vinceret, & vniuersa arma, in quibus confidebat, auferret. Venerat, vt captiuum
hominem, qui sub diabolica tyrannidis iugo premebatur, eriperet, & ad ingenit-
tatis antiquæ titulos reuocaret. Venerat, vt suum Israël de vinculo vetusti Pharaonis
abso-

absolueret, & in manu forti atque robusta, terræ lacte & melle mananti præuius ductor inferret. Non tamen eligebat in adiutorium sibi triumphalibus titulis claros, non strenuos bellatores, non frementium ascensores equorum, non denique Philosophos & eloquentes, sed retium neçtores, ac perexilis nauiculæ remiges, vt victoria soli diuinæ potentia, non humanis viribus adscribatur.

Cur simplices piscatores elegerit Apostolos.

Desunt aliqua.

Eccè beati Apostoli Petrus & Andreas, ad vnum Domini iubentis imperium, non dubitauerunt, quæ possidebant, cuncta relinquere, vt terrenis mererentur cælestia permutare. Dimittunt quæ præ oculis sunt, vt inuisibilia bona recipiant. Postponunt habita, vt ad sperata pertingant. Ad regnum per supplicium transeunt. Ad æternæ vitæ gaudia per momentaneum crucis patibulum prouehuntur. Nihil sibi in peregrinatione reseruant, vt peruenientes ad patriam omnia simul inueniant. Vnde cum illis per immutationem dexteræ excelsi hoc factum est, vt qui tunc abieci debantur, & humiles, nunc animarum iudices, & cælestis sint curiæ senatores. Tunc villium possessores retium, nunc in regnis cælestibus obtinent gloriæ principatum. Et quos in terra postros ipsa terrenarum rerum copia destituerat, nunc & totius orbis monarchiam tenent, & in illa cælesti Hierusalem iudiciariæ potestatis solijs præsidet. Quique extremi penè fuerant hominum, nunc conciuēs sunt & participes Angelorum. Boni siquidem magistri & grati remuneratoris adhæsere vestigijs, qui eis aurum pro cæno, cuncta pro nihilo, pro tenebris lucem, pro somnio reddidit veritatem. Quibus nimirum & in cælo ipse fit præmium, & in terris quoque omnium subiecit iura regnorum.

Compenſatio diuina, pro virgulis laboribus.

Per hanc ergo viam, fratres mei, qua nos præcessere, sequamur, si illuc, vbi sunt, peringere volumus. Post hos itaque recta via gradientes, sic relinquamus Hiericorum obſidione submersam atque destructam, vt nequaquam de eius anathemate aliquid vſurpemus. Prohibet nempe Iesus ille Naue, nè de facultatibus Hierico Iosu. 6. aliquid concupiscat. Verat & noster Iesus, verus vtique Saluator, vt nemo ea, quæ mundi sunt, diligat. Nolite, inquit, thesaurizare vobis thesauros in terra. & per Apostolum suum: Nolite diligere mundum, neque ea quæ in mundo sunt. Non ergo ad exemplum infelicis Achan, de anathemate Hierico aliquid defraudemus, Iosu. 7. vt videlicet nihil ex dissolutis mundanæ conuersationis moribus, disciplinis Ecclesiasticis inferamus. Non auferamus pallium, vt post indumentum fidei, cultum conuersationum secularium nullatenus induamus. Non argenti siclos, vt qui æternum thesaurum in cælo recondimus, nullam temporalem pecuniam per ambitionem in sudario reponamus. Non denique regulam auream, vt in Ecclesia Christi non accurata introducamus hæreticorum dogmata, non trutinata Philosophorum acutè disputantium studia, vel Poëtarum elaborata figmenta. Hæc est enim aurea illa regula, limato videlicet atque polito sermone directæ, & velut aureo luculentæ facundiæ nitore vestita. Hanc autem regulam furati sunt Arrius, Marcion & Apelles, aliæque peruersorum hominum pestes, qui dum Philosophorum sectas in Ecclesiam conati sunt introducere, iram Dei quodammodo super castra Israël visi sunt prouocare. Sed ij obruti sunt cum Achan sub aceruo lapidum, quia oppressi sunt immanissimo pondere peccatorum.

Matt. 6. Iohan. 2. Iosu. 7.

Hæretici omnes regulam auream Achan, Israelite spiritualiter furantur.

Nos autem, fratres charissimi, quia philosophia nostra Christus est, & hic crucifixus, atque idè magistros habemus, non oratores, sed piscatores, non versutos & eloquentes, sed mites ac simplices: despiciamus sapientiam, quæ cæcat, appetamus stultitiam, quæ discentes illuminat. Quia enim (vt Apostolus ait) non cognouit mundus per sapientiam Deum, placuit per stultitiam prædicationis saluos facere credentes. Teneamus igitur Apostolicam in sua puritate doctrinam, & rectæ fidei adhibeamus operis efficaciam. Enatemus procellosum mundanæ perturbationis fluctum. Includi libeat tantorum retibus piscatorum. Incalcescat cor nostrum ad tam promptæ obedientiæ, tam feruentissimæ deuotionis exemplum, & quod doctores nostros nouimus tunc fecisse, ipsi etiam, diuina opitulante clementia, studeamus implere. Eccè beatos fratres, Petrum videlicet & Andream, nunquam post conuersionem legimus carnali quadam necessitudine sibimet inuicem familiarius adhæsisse, quam cæteris: non arctius inter se mutuo confœderatos affectu, non eandem prouincias prædicationis gratia consortitos: & vt magis stu-

RIUS
DER
VIII
S

Eccē hic clarissimē Petri primatus super omnes.

Apostoli imitandi.

peas, non moleste tulit Andreas, quod in fide primus, factus est ordinis dignitate secundus: nec zelo ductus est, quod Petrus, qui eius ducatu posterior creditur, cuius que ad fidem ipse praeuius fuit, prioratus tamen inter omnes Apostolos iura suscepit. Hanc nempe mortificationis regulam oculis nostris supernus Magister apposit. Hanc nempe mortificationis regulam, per quam illum recta via sequeremur, exhibuit. In illis namque primus Discipulis, quos & mundi doctores instituit, omnium virtutum formam signanter expressit, ut usque ad consummationem seculi vniuersis que fidelium ad eos imitationis oculos dirigat, & per eorum tramitem seculi vniuersis exorbitaturus incedat, quatenus tenendo vitales affluentiae riuos, perueniamus ad fontem, sequendo milites, recto itinere perducamur ad Regem, Iesum Christum Dominum nostrum, Amen.

EIVSDEM BEATI PETRI DAMIANI, DE EODEM SANCTO ANDREA APOSTOLO, SERMO II.

Festum S. Andreae Apostoli.

Psal. 102.

Baruch 3.

Psal. 103.

Iob 9.

Deo seruire regnare est.

Et quietum studium, & attentum silentium, & tanta tanti viri festiuitas monent, immo compellunt, aliquid dicere ad ostendam gloriam Deitatis, gratiam Apostolicæ dignitatis, confessionem virtutem. Demus gloriam laudi eius, quem laudant omnes gentes, qui ministros suos & laudat, & laudabiles facit. Ipse est, cui assistunt Angeli ad audiendam vocem sermonum eius: qui stella vocat, & dicunt, Adsumus: cuius manus extendit caelos: qui fundauit terram super stabilitatem suam: qui graditur super fluctus maris, qui fecit mirabilia solus: in quem desiderant Angeli prospicere. Ipse est, qui fecit omnia, & in omnibus quæ fecit, quæcunque voluit fecit. Huic seruire, regnare est, qui seruit pro nobis sub dura & graui necessitate, & purpuram suæ diuinitatis cilicio nostræ mortalitatis operiens, pauper & mendicus venit in regionem nostram. Nunquid non ludus vobis videtur, Iudæi, Pagani, Hæretici, & omnis illa subfannantium, immo insanientium turba, cum dicimus filium Dei carnem, crucem, mortem, clauos & lanceam tolerasse? Ludus profecto est, vnde sic nobis luditur, ut vobis illudatur.

Prou. 3.

Matt. 16.

Ioan. 13.

1. Tim. 6.

Psal. 35.

Psal. 8.

Psal. 30.

S. Andreas primitiua vocatio ad Apostolatam.

Vnicus ille sapiens, huius mysterij non ignarus, ludum istum elegantis sermonis prælusit: Delectabar, inquit, per singulos dies, ludens coram eo in orbem terrarum. Lusi quippe coram Deo, cum carnem ex eius præcepto suscepit: & in orbem terrarum, quia ad redemptionem orbis terrarum: delectatus per singulos dies, in singulis Apostolis iucundatus, dum vni tradidit regnum caelorum, alteri de pectore suo reclinatorium confecit. Et deliciae meae esse cum filiis hominum. Putabam ego, Domine Iesu, quod deliciae tuæ essent non cum filiis hominum, sed cum choris Angelorum, vbi diuinitatis gloria Thronis & Potestatibus admirandus, superiorum oculos reuerberas naturarum. Ibi lucem habitas inaccessibilem, & circumstantiam clarissimorum luminum tui luminis obtegis maiestate. Sed illa clementissima tua pietas, & benignitas adoranda, delicias suas dicit esse cum filiis hominum. Ipsi sunt filij hominum, qui sperauerunt sub regimine alarum tuarum, quos elegisti de plebe, quorum lauisti pedes, quibus tuum spiritum infudisti, qui fidem tui nominis quadrigis Euangelicis per orbem quadrifidum portauerunt. Nota tamen quod dicit, non cum hominibus, sed cum filiis hominum. Ego puto homines, ad veterem hominem filios verò hominum, ad filium hominis pertinere: iuxta quam intelligentiam, puer citharista sic intonat: Quid est homo, quod memor es eius? aut filium hominis, quoniam niam visitas eum? Vides ne, quia Deum hominis esse memorem, filium verò hominis se confirmat visitare? Præsumimus, & suspiramus, quia facit nobis misericordiam suam in conspectu filiorum hominum, si interim protegat nos in abscondito suæ faciei à conturbatione hominum.

Magister & Dominus noster, cuius schola est in terris, & cathedra est in caelo, ex his omnibus, quos elegit, elegit & prælegit Andream Apostolum, cuius solennitate & vocibus, & cordibus inelamamus: O dulcis Apostolus, & primitiua vocatio Saluatoris, qui in ipsum Apostolicum chorū tanti prioratus insignitur fastigio. Non subterfugit nos, quia quodam modo tenerimus est, & dulcior in cordibus fidelium, cuius passio tan